

Almue's Mening om Skolevæsenet derovre, en Mening, som udtalt af alle dens Repræsentanter, desuden har faaet Bekræftelse ved Andragender, som have været forsynede med mange Underkrifter. Det var nu Skoledirectionens Pligt, i Henshold til de stedfundne Forhandlinger, at indkomme med Forslag, som skulde gaae ud paa, hvorledes der skulde forholdes med det færøiske Skolevæsen; men paa Grund af personlige Hindringer for begge Medlemmer, bleve disse Forslag ikke udarbejdede. Heraf vil det altsaa let skjønnes, at Ministeriet derved i Grunden var sat ud af Stand til at foretage Noget i Almue-skole-sagen, førend der indkom nye Forslag fra de locale Autoriteter. Allerede under 13de October 1849 — altsaa under min høitagede Formands Bestyrelse af Ministeriet — blev der herfra sendt en Skrivelse til Skoledirectionen, hvis Indhold jeg, da den ærede Forespørger har ønsket det, gjerne skal meddele. Skrivelsen er stilet til Directionen for Færø Amt's Skolevæsen, og gaaer efter Indledningen ud paa at anmode Directionen om, inden Videre i Sagen foretages, at udarbejde og derved hertil indsende et motiveret Forslag til Skolevæsenets fremtidige Ordning paa Færøerne. Og forventede man, at derved paa den ene Side toges billigt Hensyn til de i de færøiske Natur- og Livsforhold vel begrundede Anker og Indvendinger, der ere opstaaede mod bemeldte Reglement fra Befolkningens Side, men at det paa den anden Side ikke heller lodes ud af Betragtningen, at den i de sidste Aar hos Færingerne vakte Uvillie mod Skoleundervisning i hvilken som helst Form har taget en saa eenfaldig Retning, at det uden tvivl maa ansees betænkeligt ubetinget at give samme Medhold. Særligt ønskedes Directionens Forslag meddeelte angaaende de Skolelæreres Stilling, der maatte være at entleddige som Følge af den paatænkte Forandring, samt om Anvendelse af de Bygninger, som derved muligen maatte blive ledige.

Endelig tilføiedes, at, forsaavidt Afgjørelsen af et eller andet hidhørende Punkt maatte være saa paatrængende, at Ministeriets Resolution ikke kunde oppebies, bemyndigedes Directionen il, indtil Videre, at foranstalte det Fornødne.

Altsaa, det var paa ingen Maade en almindelig Ret til at ordne Forholdene, som Directionen fik, men kun i paatrængende Tilfælde, hvor Ministeriets Afgjørelse ikke kunde indhentes. Man har imidlertid ikke modtaget Svar paa denne Skrivelse. Grunden dertil maa vel nærmest søges deri, at Amtmanden var nylig kommen op til Færøerne, og saaledes ubekjendt med de locale Forhold; Provsten, som det andet Medlem af Directionen, maatte vel antages at kende Forholdene, men det har været vanskeligt for denne Embedsmand alene at skulle udarbejde Forslag til en Lov for det hele Skolevæsen, naar den hele Befolkning har udtalt sig saa negativt, at den aldeles intet Skolevæsen vil have, men helst ønskede sig tilbage til den gamle Tilstand. Forholdet er her af en saadan Bestaafenhed, at jeg ikke kan skjønne, at det kan lovordnes, førend en Repræsentation er tilstede paa Færøerne (Tscherning: Hør!), som kan afveie alle Forhold.

Saaledes er Sagens Stilling i Ministeriet; jeg skal forøvrigt nærmere overveie, om det Næsteste ikke vilde være, ubetinget at paalægge Directionen ialtsald at udarbejde Grundtræk til et Udkast og at bringe det under Forhandling paa Lagthinget, naar det maatte være kommet istand i anstændende Sommer; thi hvad det fører til, at udarbejde Udkast herne, har man en saa sørgelig Erfaring for, at jeg ikke kan finde mig opfordret til paany at betræde den Vej, idetmindste ikke førend Forhandlinger desangaaende have fundet Sted med Repræsentationen deroppe.

Hvad nu angaaer en mere speciel Gjensand, den høiere Undervisningsanstalt i Thors-havn, da var der af Provindsstallerne andraget paa, hvad den ærede Forespørger har anført, ligesom ogsaa Sjællands Biskop, som bestyrer det færøiske Skolevæsens Midler, i de følgende Aar levende har interesseret sig for denne Sag. Det paalaæ da ogsaa Directionen at fremkomme med Forslag herom, og et saadant kom ogsaa ind, men dengang gif Directionen ud fra, at Almue-skolevæsenet skulde vedblive som hidtil, og have de Midler, der vare anviste Samme, og der manglede da Midler til at indrette en høiere Skole i Thors-havn, hvortil der dog